

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium Jána Chalupku
4. Názov projektu	Učíme pre život – učíme v súvislostiach
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U951
6. Názov pedagogického klubu	Klub SJL
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	21.04.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	On-line priestor platformy MS Teams
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Danka Jakubčová
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	

11. Manažérske zhrnutie:

- Výmena skúseností
- Vzájomná kontrola pracovných listov na rozvoj CG
- Beseda o aplikácii aktivít počas čítania textu
- Prednáška a následná diskusia o vhodných aktivitách po prečítaní textu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- a. Členky klubu SJL si vymenili skúsenosti a nové poznatky, ktoré získali od ostatného virtuálneho stretnutia. Spoločne skonštatovali, že aj keď táto neľahká doba priniesla mnoho problémov do každodenného života učiteľov, takéto spoločné on-line stretnutia vo večernom čase sú pre nás rozhodne prínosnejšie, ako stretnutie v škole hneď po vyučovaní. Ak by bolo možné, radi by sme v takomto stretávaní on-line pokračovali aj naďalej.
- b. Každá členka klubu prezentovala svoj pracovný list na rozvoj CG, spoločne sme konzultovali jednotlivé zadania, formuláciu otázok, ponuku distraktorov, spôsob riešenia. Potom sme nové pracovné listy uložili do spoločnej banky úloh. Pretože úloh je už dosť, rozhodli sme sa urobiť priečinky po ročníkoch, do ktorých zaradíme pracovné listy i testové položky.

- c. Diskutovali sme aj o aplikácii vhodných aktivít počas čítania textu. Za jednu z najlepších metód aktivizácie žiakov počas tejto fázy považujeme tvorbu pojmovej mapy, ktorá informácie nielen zachytáva, ale ich aj hierarchizuje. Pre mladších žiakov sa nám osvedčila metóda riadeného čítania – t.j. prerušovanie čítania po myšlienkových blokoch a kladenie otázok a pokynov žiakom, ktoré ich aktivizujú a umožňujú predvídať ďalší vývoj diela.

Najviac pozornosti sme venovali aktivitám po prečítaní textu. Po prečítaní je potrebné overiť porozumenie textu v rôznych procesoch čítania. Otázky a úlohy na čítanie s porozumením by mali obsiahnuť všetky úrovne procesov. Rozšíreným nástrojom na overenie porozumenia textu sú testové otázky a úlohy. Testové položky využívajú rôzne typy úloh (napr. produkčné, doplňovacie, polytomické, prirad'ovacie a ďalšie). Zadanie testovej položky by malo byť sformulované jasne, otázka nesmie byť dvojznačná a nemala by obsahovať nápovedný signál. Porozumenie textu odhaľujú aj otázky učiteľa k textu, ktorými vedie žiakov k analýze, interpretácii a reflexii nad textom. Tu je dôležité poznamenať, že učiteľ by mal klásť v prevažnej miere tzv. divergentné otázky, ktoré podporujú rozvoj kritického myslenia a smerujú pod povrch textu. (Napríklad Prečo...? Ako vysvetľuješ...? Aký je postoj autora...? Akú funkciu má...?) Pri odpovedi na tzv. konvergentnú otázku, t. j. faktografickú otázku, je potrebné len povrchové uvedomenie si obsahu.

Efektívnou metódou je kladenie otázok samotnými žiakmi. Je to aktívnejšia úloha ako pri odpovedaní. Pri kladení otázky musí žiak predvídať možné odpovede, takže pracuje na dvoch úrovniach. Nácvik formulovania otázok vychováva žiaka ako aktívneho čitateľa, nie pasívneho recipienta textu. Pritom je tiež podstatné, aby žiak vedel položiť podnetnú otázku, otázku do diskusie, otázku zameranú na odhaľovanie súvislostí a hodnotenie. Dôležité sú metódy spracovania informácií z textu. K nim patrí vyhľad'ávanie kľúčových informácií. Žiak musí zvažovať, ktorá informácia je nositeľom signifikantného významu v súvislosti s témou textu a ktorá je len podporná. Triedenie informácií, kategorizovanie, hľadanie vzťahov medzi nimi a ich ďalšie využitie, to sú kľúčové kompetencie, ktoré potrebuje žiak rozvíjať v dnešnej informačnej spoločnosti, ktorá sa vyznačuje explóziou informácií.

Vytvorenie súhrnu textu žiakom tvorí dôležitú záverečnú fázu aktivít na porozumenie textu. Žiak vytvára revidovanú verziu pôvodného textu. Dominantnou myšlienkovou operáciou je syntéza, žiak nemôže ostať len pri identifikovaní prvkov v texte, pracuje s celým textom. Musí zahustiť obsah textu, vybrať najdôležitejšie informácie vzhľadom na tému textu, zámer autora, cieľ čítania. Súhrn textu môže poslúžiť na zapamätanie si učiva, neskôršie na opakovanie. Záznam z textu sa dá urobiť v rôznej forme – pojmová mapa, tabuľka, schéma, konspekt, osnova, anotácia. Po prečítaní a zaznamenaní textu nasleduje reflexia. Čitateľ hodnotí obsahovú a formálnu stránku textu, posudzuje presvedčivosť autorského stvárnenia. Tieto ciele vyžadujú, aby žiak hľadal pod povrchom textu. Ak je žiak schopný prečítať text kriticky, je schopný tiež o ňom kriticky uvažovať, t. j. reflektovať hodnovernosť toho, čo čítal s ohľadom na svoje doterajšie vedomosti o svete.

Počas ostatných troch strenutí klubov sme používali najmä nasledujúce publikácie:

- HÚSKOVÁ, A. 2012. Aktívne využívanie čítania s porozumením vo vyučovacom procese v základnej a strednej škole. Bratislava : MPC, 2012. 64 s. ISBN 978-80-8052-416-6.
- TOMENGOVÁ, A. a kol. 2011. Metakognitívne stratégie rozvíjajúce procesy učenia sa žiakov [online]. Bratislava : MPC, 2011. 60 s.
- HÚSKOVÁ, A., HLUŠÍKOVÁ, A. Integrácia čitateľskej gramotnosti do výučby na strednej škole. Bratislava : MPC, 2013. 63. s., ISBN 978-80-8052-549-1.

13. Závery a odporúčania:

- Pokračovať v štúdiu odbornej literatúry, získané teoretické poznatky aplikovať v praxi, podeliť sa o skúsenosti s ostatnými členkami klubu,
- Pokračovať v tvorbe pracovných listov na rozvoj CG.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	PhDr. Danka Jakubčová
15. Dátum	22.04.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Miroslav Glembek
18. Dátum	22.04.2021
19. Podpis	